

Afdeling: Forskningsenheden, Sygehusapotek Fyn
Dato: Januar 2020

Udarbejdet af: Anton Potttegård
E-mail: apottegaard@health.sdu.dk
Telefon: +4565503024 / +4528913340

Forskningsstrategi Sygehusapotek Fyn 2020-2022

Baggrund

Dette udgør Sygehusapotek Fyns (SAF) tredje forskningsstrategi. Den første forskningsstrategi dækkede perioden juni 2016 til og med december 2017 og var SAFs første samlede og systematiske beskrivelse af forskningsindsatsen. Det overordnede formål med denne indledende strategi var at ”afdække mulige fokusområder og få etableret en forskningskultur på SAF”. Den anden strategi dækkede 2018-2019 og havde primært til formål at understøtte en konsolidering og videreudvikling af de igangsatte indsatser. Nuværende forskningsstrategi vil dække årene 2020-2022 og har primært som formål at understøtte en mere fokuseret forskningsportefølje, hjemhentning af eksterne midler samt etablering af SAFs forskningsenhed som en international spiller inden for udvalgte områder.

Samspil med andre strategier

SAFs forskning er påvirket af mange faktorer og tiltag, der ligger uden for SAF og derfor også denne forskningsstrategi. SAFs forskningsstrategi anerkender, og skal således læses i samspil med, følgende centrale dokumenter:

- Pejlemærker på OUH
- KFFUs Forskningsstrategi 2017-2020 offentliggjort i 2017
- OUH og KIs Forskningsstrategi 2016-2020 offentliggjort i 2016

Ambition

SAF ønsker at bidrage aktivt til forbedring af lægemiddelbehandling og -håndtering til gavn for både patienter, sundhedspersonale og samfund. For at realisere denne ambition skal SAF opretholde en stærk forskningsenhed, som fungerer i tæt samarbejde med SDU og SAFs kliniske samarbejdspartnere.

Forskningsenheden

Forskningsenheden er en funktion på niveau med andre funktioner på SAF. Med oprettelsen af forskningsenheden anerkendes forskning som en mulig karrierevej på SAF. Følgende fire typer af medarbejdere tænkes som udgangspunkt at kunne indgå i forskningsenheden:

- Forskningsleder
- Forskningsassistenter, ph.d.-studerende, postdocs eller andre frikøbt til forskning (oftest fuldtid)
- Fastansatte med forskningstid specificeret i deres kontrakt (oftest deltid/timetælling)
- Fastansatte som i en periode er projektansat/frikøbt til specifikke projekter (fuldtid eller deltid)

Forskningsenhedens arbejde understøttes af et forskningsudvalg, som på nuværende tidspunkt består af sygehusapoteker Lisbeth Muurholm (formand for udvalget), forskningsleder Anton Pottegård, klinisk farmaceut Mia Lolk Lund, klinisk farmaceut Lene Ravn-Nielsen, projektleder Signe Dyrehauge (Nyt OUH), kemiker Pia Hønnerup Jensen (KVA), farmaceut Jesper Ehlers Bild (CYT/repræsentant for produktionen) og professor Jesper Hallas (SDU). Forskningsudvalget er således bredt repræsenteret og har dermed gode forudsætninger for at understøtte og facilitere forskning i hele organisationen.

Forskningsområder

Det er fortsat SAFs ambition at bryde med den mere traditionelle kliniske farmaceutiske forskning, som ofte fokuserer på farmaceutens rolle i en given kontekst. Klinisk forskning i brug af lægemidler vil således fortsat være omdrejningspunktet for SAFs forskning, dvs. med fokus på konkrete kliniske problemstillinger og lægemidlers rolle i dette. Dette afspejles både i denne strategis overordnede ambition, nedenstående tre forskningsområder samt rækken af samarbejdspartnere.

Med udgangspunkt i den stigende andel af ældre i befolkningen og det dertilhørende stigende forbrug af lægemidler vil SAFs primære forskningsfokus være 'deprescribing' (på dansk 'medicinsanering' eller 'medicinreduktion'). Deprescribing er defineret som den planlagte, superviserede dosisreduktion eller stop af behandling med et lægemiddel og har til formål at fremme hensigtsmæssig brug af medicin. Dette opnås bl.a. ved at reducere/stoppe behandling, hvor potentielle risici overstiger potentielle fordele, ved at mindske byrde af behandling samt ved at sikre overensstemmelse mellem behandling og patientpræferencer og -mål. SAF vil primært have fokus på deprescribing blandt ældre, særligt dem i den sidste del af livet, men vil også arbejde med deprescribing mere generelt. Derudover vil SAF arbejde med alle aspekter relateret til deprescribing, dvs. forskningsenheden vil udføre både kvalitative studier/surveystudier, interventionsstudier og forbrugsstudier/farmakoepidemiologiske studier. Dette vil ske i tæt samarbejde med SAFs etablerede samarbejder i form af almen praksis og Geriatrik Afdeling, men også via internationale samarbejdspartnere (særligt grupper fra Canada og Australien). I forlængelse af sidstnævnte har SAF i løbet af 2019 etableret forskningsnetværket NERD (Northern European Researchers in Deprescribing), som bl.a. skal være med til at sikre SAFs internationale samarbejde.

Overgangen fra hospital til primærsektor er ofte forbundet med fejl, som opstår både under og efter udskrivelse, relateret til ændringer i patienternes lægemiddelbehandling under indlæggelse. Jo flere lægemidler en patient får, jo større er risikoen for lægemiddelrelaterede problemer. Med udgangspunkt i dette og et nyligt afsluttet flerårigt sektorovergangsprojekt med overbevisende resultater (publiceret januar 2018) vil SAFs andet forskningsfokus derfor være disse sektorovergangsproblematikker.

SAFs tredje forskningsfokus vil være rettet mod almen klinisk forskning med særligt fokus på en række hyppigt forekommende, men ufuldstændigt belyste områder: forstoppelse, kvalme, delir og smerter. Dette fokusområde vil særligt omfatte et samarbejde med Geriatrik Afdeling.

De tre ovenstående forskningsområder vil udgøre størstedelen af SAFs forskningsindsats. Dertil vil forskningsenheden løbende deltage i eller, mindre hyppigt, selv forestå andre mindre projekter udenfor ovenstående områder i samarbejde med forskellige samarbejdspartnere.

Samarbejdspartnere

SAF har et tæt samarbejde med Afdeling for Klinisk Farmakologi og Farmaci, Institut for Sundhedstjenesteforskning, SDU gennem HEKLA (HospitalsEnheden for Kvalitetssikret LægemedelAnvendelse) og ansættelsen af professor Anton Pottegård som forskningsleder.

SAF har et tæt samarbejde med en række kliniske afdelinger på OUH. I relation til forskningen bør Geriatriisk Afdeling særligt fremhæves. Samarbejde med kliniske afdelinger er særligt centralt i kontekst af SAFs ambition om at fastholde et massivt klinisk fokus i forskningsindsatsen.

SAF har et etableret samarbejde med almen praksis, bl.a. gennem Forskningsenheden for Almen Praksis på SDU. Samarbejde med almen praksis er essentielt i arbejdet med både den ældre medicinske patient og sektorovergangsproblematikkerne, som udgør to af SAFs forskningsområder.

SAF samarbejder med de andre sygehusapoteker i Danmark. Forskningsenheden på SAF vil søge at bidrage aktivt til at støtte implementering og udvikling af forskning på de andre sygehusapoteker. Dette kan fx omfatte deltagelse i tværregionale projekter, bidrage med data og på anden vis understøtte konkrete projekter samt at yde støtte til udarbejdelse af fondsansøgninger.

SAF har i løbet af særligt 2019 fået etableret en række internationale samarbejder i forbindelse med forskningsenhedens deprescribing-portefølje. Dette omfatter særligt grupper fra Canada og Australien, lande som begge er frontløbere inden for forskning i deprescribing. Derudover har SAF støttet etablering af et stort amerikansk deprescribing-netværk, mens etableringen af NERD (se ovenfor) generelt sikrer, at forskningsenheden er i løbende kontakt med flere grupper fra Europa.

Ovenstående samarbejdspartnere er de mest centrale for SAF. Desuden vil der fortsat være samarbejde med en række andre eksterne partnere som f.eks. Klinisk Institut på SDU (KI), Syddansk Sundhedsinnovation (SDSI) og Odense Kommune.

Operationel målsætning

- SAF har mindst fire studerende pr. år, som udarbejder kandidatspeciale på SAF/OUH.
- SAF deltager med poster eller anden præsentation på mindst to internationale konferencer om året.
- Forskningsenheden understøtter, at farmakonomer på SAF kan deltage på FIP med videnskabelige projekter.
- SAF publicerer mindst fem peer-reviewed artikler om året relateret til de tre hovedfokusområder angivet ovenfor.
- SAF har til enhver tid mindst én ph.d.-studerende i samarbejde med SDU.
- SAF indsender årligt mindst fire større fondsansøgninger (>500.000 kr.).